

INFOs redaktion:

Ansvarshavende redaktør:
Revisionschef Thorkild Jakobsen
 ☎ 35 29 28 50
 Told- og Skatterevisionen

Øvrig redaktion:

EDB-revisor Claus Deela
 ☎ 35 29 28 66
 Told- og Skatterevisionen

Revisor Bente Hallberg
 ☎ 33 12 00 72 lok. 408
 Post Danmark, Intern Revision

Revisor Tina Møllerup Laigaard
 ☎ 35 29 28 61
 Told- og Skatterevisionen

Controller Mette Larsen
 ☎ 35 86 81 82
 Erhvervsfremme Styrelsen

Frede Bech Poulsen
 ☎ 32 53 09 89

Revisor Gert Stubkjær
 ☎ 33 55 42 84
 Codan Forsikring

Revisor Pui Fong Yau
 ☎ 44 42 11 49
 Novo Nordisk

Redaktionens adresse:
 IIA INFO
 c/o Told- og Skatterevisionen
 Toldbodgade 57 - 61
 1253 København K
 ☎ 35 29 28 50

Synspunkter, der kommer til udtryk i medlemsbladet, behøver ikke nødvendigvis at svare til bestyrelsens opfattelse eller være udtryk for foreningens officielle standpunkt.

Indhold:

Leder	2
Nye medlemmer	2
Opfordring	2
Redaktøren	2
“Frit Forum”	3
Anmeldelse af månedsmøder	4
Aktivitetsskalender	5
Kursuskalender	5
CIA - eksamen	6
Samarbejdsudvalg	7
Koordinering af ERFA-grupper	8
ECIIA	8
Information fra IIA i Orlando	9
ACE 12th Audit Automation Conference	9
Internationalt ERFA- samarbejde	10
Nordisk redaktionsmøde	12
Mærkedage	12
Bagsmækken	13

Leder

v/ Søren Kongsbo

I "Retningslinier for intern revision" er nævnt de mangeartede opgaver intern revision kan varetage. Der er således med udgangspunkt i disse retningslinier et vidt spillerum for udøvelsen af intern revisions aktiviteter.

Erfaringerne viser imidlertid, at en række af disse opgaver også bliver udført eller kan blive udført af andre indenfor virksomheden.

Det er vigtigt at være bevidst om dette og samtidig gøre klart, at en organisation ved at lade intern revision udføre disse opgaver sikrer sig en uvildighed i løsningen, som ikke andre parter indenfor organisationen kan præstere. Det gælder i høj grad for særlige undersøgelser af virksomhedens effektivitet og lønsomhed. Også i forbindelse med projekter har intern revision en vigtig rolle med bl.a. at påse, at målene nås indenfor den angivne tidsramme.

Dette stiller krav til en intern revision om uafhængighed, objektivitet, en høj faglig kunnen samt ikke mindst en etisk adfærd der er uangribelig.

Ved at lade intern revision udføre disse opgaver er der en sikkerhed for en fuldt dokumenteret løsning, hvor den reviderede part har været hørt og inddraget under forløbet således, at revisionsrapporten fremstår som et kvalificeret beslutsningsgrundlag.

Uagtet, at vi i Danmark har lovgivet omkring etablering af intern revision i en række virksomhedsformer, må vi derfor være os udviklingen bevidst og satse på fastholdelse og forbedring af en højt kvalificeret intern revision, der på alle niveauer skal kunne yde høj kvalitet i såvel revision som rådgivning.

Nye medlemmer

INFO byder velkommen til:

Den Danske Bank A/S
Kontorchef Kurt Hangaard.

Opfordring

Foreningens formål er at styrke den uddannelsesmæssige, etiske og faglige viden indenfor intern revision og controlling.

Selvom man næsten daglig ser stillingsannoncer for "Controllers", så er det desværre hidtil kun lykkedes os at udbrede kendskabet til vores forening til en ret begrænset kreds - nærmere betegnet 5. Vi håber derfor, at alle vil gøre en indsats for at udvide medlemskredsen her.

Ring emnet / navnet til Bente Christensen på ☎ indvalg 33 12 00 72 lok. 402. Bente vil så sørge for, at pågældende vil få det nødvendige informationsmateriale.

Redaktøren

I dette nummer af INFO indgår en større artikel om hvorledes den interne revision i Told*Skat over flere år sammen med kollegaer fra andre EU-medlemslande primært England og Holland har etableret et ERFA-samarbejde med det særlige mål at effektivisere revisionen af EU's egne indtægter.

Indlægget er medtaget som inspiration for andre interne revisioner og har muligheder, der måske ligger lige for at tage op.

Videre skal nævnes indlægget om det møde, INFO's redaktion har haft med redaktørerne for de norske og svenske medlemsblade. Der er gennem mødet skabt rammer for et interessant samarbejde og for udveksling af artikler.

Redaktionen har desværre sagt farvel til Revisor Nina Belcaid, UNIBANK A/S, som har været med fra første nummer af INFO. Nina har været en stor drivkraft og været med til at præge udgivelsen af de 10 første numre. Det er derfor med beklagelse, vi siger farvel - men det bliver så med et STORT TAK for det udførte arbejde og med et HELD og LYKKE i fremtiden.

Samtidig med, at Nina forlader os, har redaktionen fået et nyt medlem.

Det drejer sig om Mette Larsen, der er controller i Erhvervsfremme Styrelsen, hvor arbejdet bl. a. omfatter rådgivning og kontrol vedrørende styrelsens interne forretningsgange, kontrol hos modtagere af styrelsens erhvervsfremme bevilninger samt resultat- og kvalitetsstyring.

Mette Larsen er cand. merc. aud. fra 1996 og har været ansat i Erhvervsfremme Styrelsen siden juni 1998. Før den tid har Mette i 2 år arbejdet som revisor i KPMG.

Mette har ikke før været beskæftiget med redigering af et medlemsblad, men håber at kunne bidrage hertil med en controller-synsvinkel og glæder sig til gennem INFO at være med til at skabe kontakt og udveksle erfaringer med andre controllere og interne revisorer.

I INFO har redaktionen hidtil kun været synliggjort gennem deres artikler.

For at råde bod herpå har vi ladet os visualisere ved i dette nummer at medtage et foto af den samlede nuværende redaktion.

1. række fra venstre: **Thorkild Jakobsen, Bente Hallberg, Gert Stubkjær og Frede Bech Poulsen.**
2. række fra venstre: **Mette Larsen, Tina Møllerup Lai-gaard, Pui Fong Yau og Claus Deela.**

God læselyst - og husk at lade INFO cirkulere blandt dine kollegaer.

“Frit Forum”

“Managing Conflict” *af Frede Bech Poulsen*

I december 1998 udgaven af “The Internal Auditor” er der en yderst interessant artikel “Managing Conflict”, som efter min mening er værd at læse for enhver, der udfører revision og på den ene eller anden måde er i kontakt med den / de, der revideres.

Har du læst artiklen? Hvis ikke, var det måske en ide, da den giver stof til eftertanke.

Har du i givet fald en bemærkning til artiklen, så lav et indlæg til næste nummer af INFO.

“Disaster Recovery Planning”

af Frede Bech Poulsen

Har dit firma en katastrofeplan til sikring af fortsat drift eksempelvis i tilfælde af brand?

Tages der jævnligt back-up af de vigtigste systemer, så de med rimeligt varsel kan sættes i drift og blive opdateret inden for en rimelig tidsfrist? Det gælder også "stand alone" PC-programmer og applikationer? Er de mon omfattet af katastrofeplanen?

Måske skulle du se nærmere på, hvordan det står til med katastrofeplanlægningen i dit firma, og hvornår den sidst eller dele deraf har været testet?

Se også artiklen i december 1998 udgaven af "The Internal Auditor".

Anmeldelse af månedsmøder

"Revisionsplanlægning, herunder vurdering af væsentlighed og risiko" /ved statsautoriseret revisor Anders O. Gjelstrup, Deloitte & Touche

Af Gert Stubkjær, Codan Forsikring.

I indbydelsen til månedsmødet den 12. november 1998 vedrørende "Revisionsplanlægning, herunder vurdering af væsentlighed og risiko" havde IIA skrevet, at "revisionsplanlægning er et evigt aktuelt emne, som alle revisorer bør holde sig løbende ajour med". Det var som om, at IIA's medlemmer var enige heri, idet Ane Marie Christensen fra IIA's bestyrelse kunne byde velkommen til månedsmødet med det største fremmøde de seneste par år.

Anders O. Gjelstrup (AOG) havde - som foredragsholder - valgt følgende disposition for eftermiddagens månedsmøde:

- Accept af opgaven
- Indledende planlægning

- Udarbejdelse af revisionsplan

AOG gjorde opmærksom på at både eksterne og interne revisorer bør forholde sig til en given opgave inden denne accepteres.

Ved gennemgangen af den indledende planlægning skal revisor foretage en vurdering af hvor mange ressourcer, der skal anvendes til revisionsopgaven. Endvidere skal revisor vurdere hvilket faglig niveau og hvilke specialister der skal indgå i revisionsteamet. AOG anførte, at det er meget vigtigt at disse vurderinger ikke er for ambitiøse, men realistiske således man ikke på et senere tidspunkt skal foretage væsentlige ændringer i planlægningen, der kunne have været forudset.

AOG anførte, at den danske og den internationale revisorstand, herunder både eksterne og interne revisorer har en stor udfordring med hensyn til at revidere brugersystemer. Dette skyldes, at revisionen af brugersystemer er så kompleks og kræver et samarbejde og en koordinering af revisionen af programmerede kontroller.

AOG fortalte, at udviklingen går i retningen af, at IT-revisorer og finansielle revisorer ikke skal stå i hver sin ende af "fodboldbanen" men derimod skal mødes på midtbanen, således de overlapper hinandens kompetencer.

Jeg er meget enig med AOG heri, idet et brugersystem kun opfatter et kontrolmiljø, hvorfor revisionen og rapporteringen heraf ikke kan opdeles i en revision af manuelle kontroller foretaget af den finansielle revisor samt en revision af de programmerede kontroller, der udføres af IT-revisoren.

AOG anførte, at revisor skal være opmærksom på, at informationsindsamlingen under den indledende planlægningsfase meget ofte viser sig at være ganske omfattende og som følge deraf også meget tidskrævende.

AOG anførte, at væsentlighedsniveauet skal ses samlet for den juridiske enhed og hermed sagde

han også, at væsentlighedsniveauet ikke skal fordeles på de enkelte revisionsområder.

AOG påpegede, at når væsentlighedsniveauet var fastlagt på fx 20 mio. kr., så skal revisor være opmærksom på, at det væsentlighedsniveau skulle dække både kendte og ikke kendte fejl. Er der kendte fejl på 15 mio. kr. efterlader dette kun 5 mio. kr. til ikke kendte fejl i regnskabet. Revisor bør således foretage en nøje vurdering af omfanget og typen af de kendte fejl og samtidige foretage en vurdering af omfanget og typen af ikke kendte fejl. AOG fortalte, at nogle revisionsteoretikere mener, at væsentlighedsniveauet til dækning af kendte fejl kun bør udgøre mellem 10-20% af det samlede væsentlighedsniveau.

Ved gennemgangen af de forhold som gør sig gældende ved udarbejdelse af revisionsplanen bemærkede AOG, at en række af de fremmødte havde deres virke i meget store virksomhedskoncerner, for hvilke det ofte er nødvendigt at udarbejde en overordnet revisionsplan samt specifikke revisionsplaner for de enkelte revisionsområder i stedet for en samlet revisionsplan for hele virksomheden.

Hele AOG's foredrag var veldokumenteret i form af de udleverede plancher og checkliste til brug for kontrol af den udførte revisionsplanlægning. Endvidere blev plancherne fulgt op af mange gode eksempler.

Det er min opfattelse, at månedsmødet var særdeles udbytterigt og har været til inspiration for de fleste af de fremmødte. For man kan altid blive lidt bedre - også til at planlægge revisionen for det kommende år, herunder også til at dokumentere revisionsplanlægningen. Månedsmødet sluttede kl. 16.30.

I den kommende periode er der planlagt følgende månedsmøder:

22. april 1999

Halvdagsseminar.

Emne: Hacking og IT kriminalitet

10. juni 1999

Årsmøde.

Emne: Aktuel Erhvervspolitik og Revision i Store Koncerner.

9. september 1999

Månedsmøde.

Emne: SAP/R3.

14. oktober 1999

Månedsmøde.

Emne: EU's Revisorgrønbog.

9. december 1999

Halvdagsseminar.

Emne: Applikationsrevision i praksis.

Tilmelding til månedsmøder sker til Bente Christensen, Post Danmark, Intern Revision, ☎ indvalg 33 12 00 72 lok. 402 eller FAX nr. 33 32 90 10 senest mandagen før afholdelse af månedsmødet.

Grundkursus i Intern revision

Modul 1	7.10. - 8.10.1999
Modul 2	28.10. - 29.10.1999
Modul 3	Gennemføres i foråret 2000

IT-revision

Modul 1	8.4. - 9.4.1999
Modul 2	20.5. - 21.5.1999
Modul 3	9.9. - 10.9.1999

Statistisk revision 23.9. - 24.9.1999

EDB-værktøjer

Kurset er under udvikling og forventes gennemført fra år 2000.

Tilmelding kan ske på skemaet bagerst i kursus-kataloget eller på IIA's hjemmeside

CIA - eksamen**The South Bank Business School CIA Review Course.**

Af revisor Per Zeilich Hald, Post Danmark, Intern Revision

Der blev i oktober 1998 afholdt 2 forberedelseskurser på South Bank Business School i London. De 2 kurser dækker henholdsvis 1. og 2. del samt 3. del af CIA-eksamen. Kurserne blev afholdt i forlængelse af hinanden og havde en varighed på i alt 7 dage (henholdsvis 4 og 3 dage).

For kurserne er der fastsat en begrænsning i deltagerantallet på 10 kursister med det formål at fastholde kurserne som intensiv eksamenstræning. På de 2 forberedelseskurser i oktober 1998 var der ud over undertegnede 4 kursister. Alle af forskellig nationalitet, idet der deltog én engländer, én tjekke, én inder og én finne.

Lærerstabens bestod af Jeffrey Ridley (England), som var kursusleder, samt Jean Pierre Garitte

(Belgien), Andrew Chambers (England) og Anthony Rogers (England), som alle er erfarne undervisere. Samtidig har de alle en mangeårig praktisk erfaring som interne revisorer i store internationale firmaer.

Kurserne var tilrettelagt således, at der først blev foretaget en gennemgang af det eksamensstof for de 3 eksamensdele, som er præsenteret i Gleim's CIA Review bind 1-3. Herefter blev eksamensstoffet gennemarbejdet ved gruppediskussioner. Diskussionerne tog udgangspunkt i multiple-choice spørgsmål fra tidligere CIA-eksamener. I forbindelse med diskussionerne skulle der ikke blot svares på, hvorfor det ene svar var korrekt (mest korrekt), men også tages stilling til, hvorfor de 3 øvrige svarmuligheder var forkerte. En vigtig studieteknik, som jeg mener, er nødvendig for at lære at forstå eksamensstoffet.

Hvert kursus blev afsluttet med en prøveeksamen på hver 3,5 time. De områder i prøveeksamen, som havde voldt flest problemer for kursisterne, blev efterfølgende diskuteret i gruppen. Hver kursisdeltager modtog efterfølgende en personlig kritik af resultatet fra prøveeksamen med forslag til, hvilke områder den sidste eksamensforberedelse skulle koncentreres om.

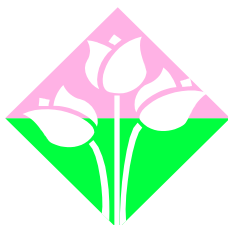
CIA-eksamen i november 1998.

af Tage Rasmussen

Ved CIA-eksamen i november var det danske resultat særdeles fint. 5 eksaminander deltog i i alt 12 del-eksaminer og 10 af disse eksaminer blev bestået. En beståelsesprocent på ikke mindre end 83, hvilket er langt over det internationale gennemsnit.

Foreningen vil derfor opfordre andre til at indstille sig til CIA-eksamen. Ønskes råd i forbindelse med forberedelse og indstilling til eksamen kan henvendelse ske til

Tage Rasmussen på ☎ 89 48 63 71 eller via e-mail: tra@hha.dk

Samarbejdsudvalg

Rigsrevisionen og IIA

Mødet omhandlede:

- År 2000 problematikken

Rigsrevisor Henrik Otbo nævnte, at Rigsrevisionen har gennemført en spørgeskemaundersøgelse i statsinstitutionerne.

Søren Kongsbo kom ind på de påtegningssmæssige konsekvenser, hvis der ikke er truffet tilstrækkelige foranstaltninger. Han henviste her til FSR's notat af 4.2.1999 om ÅR 2000 problematikken og konsekvenserne for revisionspåtegningen.

- Temadag 1999

Henrik Otbo orienterede om, at Rigsrevisionen vil nedsætte en arbejdsgruppe, der skal belyse

samarbejdet mellem Rigsrevisionen og de forskellige interne revisioner.

Rigsrevisor oplyste endvidere, at Rigsrevisionen også i 1999 vil gennemføre en temadag for de interne revisioner i statsinstitutioner m.fl. Forinden ville man indhente deltagerens ønsker med hensyn til mødeform og emner for temadagen.

Han henlede endelig opmærksomheden på den af Rigsrevisionen udsendte "God offentlig revisionskik".

- Andet

Søren Kongsbo efterlyste Rigsrevisionens ønsker til emner på foreningens medlemsmøder. Ligeledes ville det være af interesse med et indlæg fra Rigsrevisionen i et af de kommende numre af INFO.

Henrik Otbo stillede sig positiv overfor dette.

Samarbejdsudvalg mellem FSR, FIK og IIA Af Søren Kongsbo

Der er her i bladet tidligere informeret om arbejdet med publikationen "God IT-Skik - Et ansvar for ledelse og organisation". Det er med glæde jeg kan bemærke, at arbejdet har båret frugt i et nyttigt værktøj for såvel ledelse som revisorer. Publikationen er ved FSR's foranstaltning udsendt til alle medlemmer.

Af Frede Bech Poulsen

Under overskriften **IT-Sikkerhed og Revision** er der siden foråret 1994 udgivet en række artikler, som følger:

- Love og vejledninger vedrørende edb-sikkerhed og edb-revision
- Revision af organisatoriske forhold i et edb-miljø
- Dokumentation af systemer, metoder og procedurer
- Fysisk sikkerhed
- Revision af databasesystemer
- Revision af datakommunikation
- Revision af servicebureauer
- Revision af edb-baserede brugersystemer
- Revisionssoftware - C-liste, forenkling og standardisering af revisors arbejde

Disse artikler indgår i en samling om "**Sikkerhed og revision inden for informationsteknologien**" og er iværksat for at hjælpe praktikere samt studerende inden for intern og ekstern revision med et nyt og dynamisk område, der kun sporadisk er beskrevet i den dansksprogede litteratur.

Samlingen er for nylig suppleret med en ny artikel "**Revision af EDI-systemer**". Inden længe suppleres der med yderligere to artikler "**Revisors rolle i systemudviklingen**" og "**Indledende vurdering af edb-anvendelsen**".

Det er samarbejdsudvalgets hensigt at udsende 4 - 5 artikler årligt.

Der kan abonneres på artikelsamlingen, som følger:

- Mappe inkl. 9 udsendte artikler og nyt årsabonnement kr. 500 (ikke medlemmer kr. 600)
- Nyt årsabonnement (4 - 5 artikler) kr. 325 (ikke medlemmer kr. 375)
- Mappe inkl. 9 udsendte artikler kr. 300 (ikke medlemmer kr. 350)
- Pris pr. ny artikel kr. 65

Alle priser er ecl. moms.

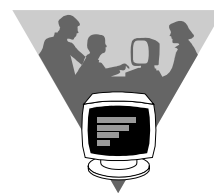
Der ydes 30% rabat til studerende på abonnementsordningerne.

Abonnementet kan tegnes hos Forlaget FSR på ☎ 33 74 07 74. Husk at oplyse, at du er medlem af foreningen af interne revisorer.

Koordinering af ERFA-grupper

Erfagruppe om SAP R/3

Der er indkaldt til opstarts-møde den 11. maj. Såfremt man måtte have interesse i at indgå i gruppen kan man kontakte Tina Møllerup Lai-gaard på telefon 35 29 28 61, dog senest den 4. maj 1999.

ECIIA

Uddrag fra Internal Auditing January 1999

ECIIA represented the profession of internal auditing at the third meeting of the *European Commissions Committee on Auditing*, held in London on 30 November and 1 December 1998. Several issues were considered which were of interest to internal auditors in Europe.

Application and acceptance of internal auditing standards gave ECIIA the opportunity of promoting the globally accepted Standards and Guidelines for the Professional Practice of Internal Auditing. Committee members showed great interest in the existence of these standards, their content and particularly, their application.

The difficulties in applying international statutory audit standards at national level, together with

conflicts with EU directives, drew an interesting parallel with IIA's difficulties in interpreting some of the internal audit Standards at local level. Additionally, the applicability of some international audit standards in today's real world situation lent credence and interest to the current review of the IIA Standards.

A discussion paper presented by the EC "Fraud and Statutory Auditor" formed a major part of the Committee's deliberations. ECIIA had previously responded to this discussion paper giving the views of the internal audit profession as to the role of the internal auditor in this area.

ECIIA took the opportunity in this response - and in the Committee meeting - of promoting a stronger and closer relationship with external auditors where fraud is either suspected or found.

Again, the presence of internal audit Standards in this area was stressed and, in the meeting, the ECIIA view was firmly put that the internal auditor is well placed to advise boards of directors and external auditors in matters of fraud.

It is now common practice for internal audit to recognise fraud as a business risk, programme work accordingly and seek an overt role in fraud prevention.

ECIIA also stressed the role of the Audit Committee (or supervisory board in parts of Europe) in matters of fraud, since the Head of Audit may now report control deficiencies directly to that committee and use this vehicle to alert the whole board. It was stressed, also, that the internal auditor is generally in a far better position to understand their own organisation's culture of control, potential and actual weaknesses and the actions required to provide more effective control.

The future closer co-operation between internal and external auditors - at least in matters of fraud - provides an excellent example of the possible outcomes for the internal audit profession by being involved in this Committee.

The success which has been enjoyed by ECIIA by being part of the activities of the Committee on

Auditing was one of the catalysts for the significant changes which have now come to pass in the structure and organisation of ECIIA itself.

Information fra IIA i Orlando

Indlagt i bladet er der en skematisk oversigt over kurser og seminarer i USA, omfattende hele 1999.

På internettet

www.theiia.org/seminars/semcal.htm

er der en oversigt, der måned for måned viser, hvor de forskellige kurser afholdes.

Nærmere beskrivelse af det enkelte kursus kan fås ved henvendelse til foreningens sekretær Frede Bech Poulsen på ☎ 32 53 09 89, hvis nogen skulle overveje deltagelse.

ACE 12th Audit Automation Conference

Af Funktionschef John Fournaise, Told- og Skatterevisionen

I perioden 25.- 27. november 1998 deltog jeg i ACE 12th Audit Automation Conference i Brusel. Der var ca. 100 deltagere til konferencen fra forskellige europæiske lande. Deltagerne kom fortrinsvis fra revisionsfirmaer, finanssektoren og interne statslige revisioner.

ACE er en af de førende organisatorer af revisionskonferencer i UK. Der har således været afholdt 11 Audit Automation Conferences i Europa siden 1989, hvor der har deltaget over 2.500 personer. Evalueringer har vist, at over 90 % af deltagerne har været tilfredse med konferencerne.

Der var ca. 20 foredragsholdere, som kom fra revisionsfirmaer, softwarevirksomheder, samt

fra virksomheder, som anvender de forskellige softwareprodukter.

5 softwarevirksomheder havde opstillet stande, hvor konferencedeltagerne kunne få yderligere information. Bl. a. var ACL og IDEA repræsenteret. Endvidere var repræsenteret en virksomhed, som havde specialiseret sig i afdækning af svindel og uregelmæssigheder og havde udviklet forskellige programmer på PC-niveau til formålet.

Konferencen indeholdt bl. a. emner vedrørende automatisering af planlægningen og gennemførelsen af revisionsopgaven og udarbejdelse af arbejdsrapporter og rapporter. Endvidere var der indlæg om risiko- og væsentlighedsvurderinger.

De teoretiske indlæg blev fulgt op med en demonstration af forskellige værktøjer af repræsentanter fra softwareudbydere og fra virksomheder, der anvendte dem i praksis.

Der var endvidere indlæg om de problemer, som ÅR2000 medfører, og om de problemer, som opstår i forbindelse med indførelsen af EURO'en. Informationssøgning på internettet i relation til revision blev gennemgået og demonstreret.

Alt i alt en god konference med udmærkede indlæg og demonstrationer. Der var ingen markante nyheder på værktøjsområdet, men demonstrationen af nye versioner viste klart, at værktøjerne er blevet mere brugervenlige, langt hurtigere og mere effektive.

Internationalt ERFA- samarbejde

Af Revisionschef Thorkild Jakobsen, Told- og Skatterevisionen

Man kan lære meget af andres måde at gøre tingene på, også internationalt.

Denne artikel omhandler, hvorledes interne revisioner i EU's medlemslande over en årrække har arbejdet med at styrke revisionen af EU's egne indtægter. Samtidig sætter artiklen fokus på de sidegevinster, det nationalt har givet at deltage i ERFA-samarbejdet.

Samarbejdet vedrører revisionen af EU's egne indtægter, som er de indtægter fra told m.v., som medlemslandene løbende fastlægger og overfører til EU's kasse og som er med til at finansiere udgifterne til EU's strukturfonde og landbrugstøtteordninger samt EU's anlæg og drift. Princippet er, at der arbejdes efter samme procedurer og svares samme told, uanset hvor indførsel fra 3. lande til EU's toldområde måtte finde sted.

Revisionen omfatter i store træk en efterprøvelse af

- om fastlæggelsen (tarifiering m.m.) er sket i overensstemmelse med EU's forordninger herom
- om betingelserne for fritagelse for betaling af told m.v. er opfyldt
- om bogføringen og overførslen til Kommissionen er sket korrekt og rettidigt
- om nationalt anlagte procedurer og interne kontroller sikrer mod uregelmæssigheder og svig.

Fra Danmarks indtræden i EF i 1972 har situationen været den, at revisionen nationalt påhviler Toldvæsenets interne revision (senere Told- og Skatterevisionen). Denne revision blev lejlighedsvist suppleret eller afviklet sammen med revisionshold fra EU-Kommissionen og EU's revisionsret. Resultaterne og erfaringerne fra besøgene blev efterfølgende sammen med mange andre forhold drøftet i et rådgivende udvalg under Kommissionens generaldirektorat XIX.

Denne situation var ikke tilfredsstillende set fra Told*Skat's side, idet ordningen ikke gav mulighed for at komme i en mere udviklingspræget læreproces eller dialog omkring revisionens mål, prioriteringer og metoder.

Told- og Skatterevisionen tog derfor i 1993 kontakt til kollegaer i det engelske Customs and Excise og det Hollandske Interne Belastungen, og med udgangspunkt i fælles holdninger og mål udarbejdede de 3 landes revisionschefer sammen et forslag til Kommissionen om en effektivisering af EU-revisionen samt om nedsættelsen af et udvalg, der alene skal behandle spørgsmål af revisionsmæssig interesse.

Forslagene ville indebære, at medlemslandenes interne revisioner ville få langt større indflydelse på tilrettelæggelsen og gennemførelsen af EU-revisionsopgaven. Et andet sigte var, at Kommissionen ud fra en vurdering af den interne kontrol og revision i medlemslandene og baseret på en indgået aftale med hvert medlemsland bedre kunne målrette Kommissionens revision. Endeligt imødeså DK, NL og UK, at medarbejdere fra medlemslandenes interne revisioner kunne deltage i Kommissionens revisioner i andre medlemslande.

Oplægget til forslagene blev forinden drøftet på topledelsesplan i de 3 lande og forinden clearet i både Udenrigsministeriet og i Rigsrevisionen, og den 12.10.1994 kunne de 3 landes revisionschefer fremsende det endelige forslag.

Kommissionen tog godt mod forslagene, som i EU-regi fik betegnelsen *Project Best Practise*.

Sagen var nemlig den, at Kommissionen ikke ønskede at støtte eller pege på en eller bestemte revisionsstandarder m.m., idet muligheden for at gennemføre mere uniformerede ordninger nødvendigvis må hænge sammen med nationale normer og situationen i det enkelte medlemsland, hvor ikke alle medlemslande havde etableret en intern revision. Uanset dette så Kommissionen klart, hvilke muligheder, der lå for at udvikle en mere effektiv og mere funktionsduelig

revision i medlemslandene, som også Kommissionen over tid kunne bygge dennes revision på. Samtidig ville erfaringsudvekslingen sikre hurtig information på tværs af landegrænser og dermed også kunne medvirke i kampen mod uregelmæssigheder og svindel. Endelig bemærkes, at også 2 af EU - kommissionens kommissærer har vist interesse for at fremme de fremsatte forslag.

Hvor langt er vi så nået?

Der er med fremsættelsen af forslagene satset bredt også for at holde flere angrebsvinkler og muligheder åbne. Ud fra dette er der indtil videre taget følgende initiativer:

- Initiativgruppen er blevet udvidet med kollegaer fra Portugal og Sverige
- Kommissionen har etableret en særlig subgroup, der med udgangspunkt i gennemførte revisionsundersøgelser eller 1 - 2 gange årligt drøfter spørgsmål af revisionsmæssig interesse
- Interne revisorer fra alle EU-medlemslande har i juni 1998 deltaget i det første årlige revisionsseminar i Nordsjælland
- Der gennemføres løbende testrevisioner i medlemslandene, hvor revisorer fra 2 - 3 lande på udvalgte områder tester og efterprøver kvaliteten af den revision der gennemføres i et andet medlemsland
- Der er udarbejdet en revisionshåndbog vedrørende revisionen af EU's egne indtægter.

I forhold til de fremsatte forslag udestår herefter alene spørgsmålet om, hvor langt EU-Kommissionen vil basere sin revision på det arbejde, der er udført af de nationale interne revisorer. Dette vil forudsætte, at Kommissionen indgår skriftlige aftaler med administrationen i det enkelte medlemsland, og det vil være et spørgsmål, som forinden det fremsættes må forudsættes at blive underkastet en meget nøje vurdering i Kommissionen.

Som en sidegevinst af det allerede etablerede samarbejde udveksles der løbende erfaringer

mellem medlemslandenes interne revisioner om forhold, der ikke kun vedrører EU's egne indtægter. Alle medlemslande har jo samme arbejdsgrundlag. Det har derfor været helt naturligt at revisionerne i DK, NL og UK har udvidet deres drøftelser til også at vedrøre revisionsplanlægning, revisionsværktøjer og uddannelse af interne revisorer m.m.

Herudover har det at arbejde i et internationalt miljø betydet utroligt meget både for ledelsen og for medarbejderne i Told- og Skatterevisionen. Den internationale snitflade har gjort revisionens verden meget bredere, og vi har fået nogle super gode udenlandske kollegaer at sparre med, når vi drøfter forhold vedrørende revisionens arbejds-tilrettelæggelse og prioriteringer.

Nordisk redaktionsmøde

Mandag den 1. februar 1999 afholdtes møde mellem redaktørerne for IIA-medlemsbladene i Norge, Sverige og Danmark. I mødet deltog Espen Opjordsmoen fra IRF Norge, Guidon Berggren fra IRF Sverige, Thorkild Jakobsen og Frede Bech Poulsen fra IIA Denmark Chapter samt Tina Mollerup Laigaard fra IIA-INFO.

Formålet med mødet var at udveksle erfaringer omkring tilrettelæggelsen af medlemsbladene samt drøfte muligt samarbejde.

Formålet blev opfyldt til fulde, idet der skete en stor udveksling af erfaringer, bl.a. havde man forskellig opfattelse af, hvad der havde læsernes interesse. I Norge havde specielt "Corporate Governance" haft stor interesse, mens man i

Sverige mere var interesseret i forvaltningsrevision.

Omkring medlemsundersøgelser var erfaringen fra både Norge og Sverige, at interessen i øvrigt samlede sig om oprettelser af erfagrupper på tværs af forskellige brancher.

I relation til CIA fortalte Espen Opjordsmoen, at man i Norge kan tage CIA på Handelshøjskolen i Bergen og at CIA opfattes som en del af lederudviklingen af interne revisorer. Dog havde man i Norge også den såkaldte Diplom IR, som i højere grad end CIA tager udgangspunkt i den interne revisors praktiske erfaring.

Guidon Berggren fortalte, at Diplom IR også eksisterer i Sverige og at den her er på højde med EU's 8. direktiv.

Redaktørerne enedes om at udveksle artikler indbydes i det omfang, disse kunne have interesse for egne læsere. Alt i alt et godt og givende møde, som blev afsluttet med en aftale om at mødes i Oslo i maj 2000.

Mærkedage

Revisionschef Peter Jochimsen, Realkredit Danmark er pr. 1. marts 1999 udnævnt til revisionschef for Danmarks Nationalbank. Han afløser

Henrik Larsen, som er udnævnt til regnskabschef samme sted.

Redaktionen ønsker tillykke.

Redaktionen ønsker også tillykke til

Intern revisor, Peter Toft Olesen, SAS og Revisor, Lisbet Juul Larsen, Nykredit A/S

der begge har bestået CIA-eksamen.

Formanden ser frem til at gratulere følgende medlemmer ved uddeling af jubilæumsnåle på årsmødet den 10. juni 1999:

30 års medlemsskab

Poul Andersen

20 års medlemsskab

Jørgen R. Larsen
Flemming H. Pedersen
Bjarne A. Rasmussen
Tage Rasmussen

15 års medlemsskab

Torben Christensen
Jens Høgsberg Kristensen
Hans Møllegaard
Carsten Nørringgaard
Torben Wolsted

10 års medlemsskab

Bjarne Frandsen
Anders Ganer
Kurt Stolbjerg Hansen
Hans Erik Heltborg
Niels Thor Mikkelsen
John Rasmussen

John Tyrrestrup

Herudover har **Andreas Nicolaisen** i dette medlemsår været medlem i 25 år. Andreas fejrede den 24. marts 1999 sin 60 års fødselsdag og bestyrelsen benyttede samtidig lejligheden til at overbringe jubilæumsnålen.

Bagsmækken

Oplysninger om foreningen

Hvis man ønsker oplysninger om **Foreningen af Interne Revisorer** henvises til Bente Christensen, Post Danmark, Intern Revision på ☎ indvalg 33 12 00 72 lok. 402 .

Foreningen af Interne Revisorers bestyrelsesmedlemmer:

Søren Kongsbo (formand)	Post Danmark
Tage Rasmussen (næstformand)	Handelshøjskolen, Århus
John Rasmussen (kasserer)	Den Danske Bank
Frede Bech Poulsen (sekretær)	
Peter Birkholm Laursen	Handelshøjskolen, København
John Tyrrestrup	FDB
Ane Marie Christensen	Unibank
Thorkild Jakobsen	Told-og Skatterevisionen

Jobannoncer

Jobannoncer kan bringes i INFO for kr. 1.500. Annoncudkast sendes til: Bente Christensen, Post Danmark, Vester Farimagsgade 31, 1606 København V.

CIA-eksamen

Henvendelse angående CIA-eksamen samt forberedelse hertil kan rettes til Tage Rasmussen. Der kan søges yderligere oplysninger på IIA's homepage (se nedenfor).

Indlæg om svig

Indlæg kan sendes til Tina Mollerup Laigaard og kan evt. bringes anonymiseret.

Oplysninger om mærkedage

Oplysninger om mærkedage bedes meddelt til Bente Hallberg, Post Danmark, Intern Revision på ☎ indvalg 33 12 00 72 lok. 4 08.

Artikler

Artikler i INFO honoreres med 3 flasker god rødvin.

Næste nummer

Udkommer i august 1999

Udlån**System Control & Auditability (SAC-Rapporten)**

Vi har nu et fuldstændigt eksemplar af SAC-Rapporten, som kan lånes ved henvendelse til sekretæren på ☎ 32 53 09 89.

Formålet er at give de medlemmer, der endnu ikke har anskaffet den, en chance for at danne sig et indtryk af den inden bestilling.

COSO rapporten (Internal Control Integrated Framework), som tidligere har været omtalt på månedsmøderne og nu sidst under kurset "Operationel Revision" kan nu lånes til gennemsyn, før man evt. selv vil anskaffe den fra Orlando.

Rapporten er delt op i 4 bind:

- Executive Summary (7 sider)
- Reporting to External Parties (25 sider)
- Framework (118 sider)
- Evaluation Tools (203 sider)

Henvendelse til sekretæren på ☎ 32 53 09 89

Oplysninger om diverse hjemmesider

IAs homepage	www.theiia.org
	www.itaudit.org
IIA, UK Chapter	www.iaa.org.uk
Outsourcing	www.outsourcing.com
	Se endvidere IIA-INFO nr. 8
AuditNet	users.aol.com/auditnet
Fraud	users.aol.com/auditnet
	(derefter vælges FraudNet).
	Se endvidere IIA-INFO nr. 7

IIA-Danmark har fået sin egen hjemmeside

Foreningen af Interne Revisorer i Danmark har nu fået sin egen hjemmeside. Indtil videre er den placeret på en server på Handelshøjskolen i Århus.

Adressen på hjemmesiden er:

<http://www.hha.dk/~tra/iaa-homepage>

Hjemmesiden indeholder følgende elementer:

- Ledelse
- Medlemskab
- Vedtægter
- Vejledninger
- Månedsmøder
- IIA INFO
- Kurser
- Konferencer
- CIA-eksamen
- IIA Inc.
- ECIIA
- Nyheder
- Links

Nogle få af siderne er stadig under udarbejdelse, men mange er allerede fyldt med information. F.eks. kan tilmelding til foreningens kurser ske direkte på hjemmesiden.

Kommentarer til hjemmesiden bedes sendt til Tage Rasmussen på e-mail: tra@hha.dk